

Data-Date

The Digital Ethicist
Future-proof competencies
for responsible AI

Social: #KCDaMa - @KC_DaMa

- 16:00 - 16:10 **Welcome**
  - [Pieter Duysburgh](#) (Kenniscentrum Data & Maatschappij)
- 16:10 - 16:25 **The digital ethicist & a competency model for a data-driven future**
  - [Jonne van Belle & Willemien Laenens](#) (Kenniscentrum Data & Maatschappij)
- 16:25 - 17:25 **The panel talks about digital ethics & future competencies**
  - [Roos de Jong](#) (Digital Ethics Consultant, Deloitte)
  - [Edwin Borst](#) (Consultant Ethics & Technology)
  - [Kevin Macnish](#) (Digital Ethics Consultant, Sopra Steria)
  - [Robin Decoster](#) (Health innovation, ZInn, Odisee)
- 17:25 - 18:00 **Questions & discussion**

Data-Date

Social: #KCDaMa - @KC_DaMa

**The digital ethicist & a competency model
for a data-driven future**

Jonne van Belle & Willemien Laenens (KCDM)

Social: #KCDaMa - @KC_DaMa

How do you create ethical technologies?

- Digitalisation
- Growing focus on ethics of AI and data
- Stimulated by EU regulation
- But how do you do that?

How do you create ethical technologies?

- Digitalisation
  - Growing focus on ethics of AI and data
  - Stimulated by EU regulation
  - But how do you do that?
-
- Doing ethics is easier said than done
  - In practice there are many obstacles

How do you create ethical technologies?

- Digitalisation
- Growing focus on ethics of AI and data
- Stimulated by EU regulation
- But how do you do that?

- Doing ethics is easier said than done
- In practice there are many obstacles

- Toolsets, principle lists, workshops, value sensitive design, ethics by design, ...
- One overarching solution: **the Digital Ethicist**

[Wij lezen dit voor jou...](#)

Wat doet een **DIGITAL ETHICIST?**

WAAROM HEB IK EEN **DIGITAL ETHICIST** NODIG?

Het is belangrijk om technologieën op een verantwoorde manier te ontwikkelen, om vertrouwen en aanvaarding te vergroten en een negatieve maatschappelijke impact zo veel mogelijk te vermijden. Een Digital Ethicist helpt om deze visie te vertalen naar de werkprijakt binnen een organisatie.

MANAGEMENT & ADVIES **VISIE**

De Digital Ethicist begeleidt een organisatie op vlak van de ontwikkeling en implementatie van maatschappelijk verantwoordelijke technologie die aan alle relevante regelgeving voldoet.

maatschappelijk verantwoord ondernemen

nakomen van regelgeving

DE TAKEN VAN DE DIGITAL ETHICIST

PROJECTNIVEAU

Ethische impact bewaken en sturen

Opzetten en uitvoeren van workshops, gebruiksonderzoek, impact assessments en audits

Bijhouden van ethische en juridische beslissingen ter verantwoording

Beheren van data binnen projecten

ORGANISATIENIVEAU

Begeleiden van ethische discussie en beslissingen op hoogste niveau

Opzetten van ethische principes, ethische commissies en dergelijke

Opzetten en uitvoeren van algemene trainingen rondom regelgeving, tools en praktijken

Evalueren en verbeteren van ethische tools en methoden

Aanspreekpunt rondom ethische dilemma's en wetgeving

Actief ontwikkelingen bijhouden en in contact met specialisten voor uitwisseling van kennis en tools

DE KENNIS

de technologie die centraal staat

technologische ontwikkelingsproces

ethische problematiek en theorie

ethische codes, tools en methoden

relevante regelgeving zoals AVG

kritisch en reflectief

globaal en procesmatig denken

project- en people management

communicatief en bomiddolend

vertrouwd met impact assessments

faciliteren trainingen en workshops

participatie-technieken en gebruiksonderzoek

& VAARDIGHEDEN

The tasks

- Organisational level:
  - Strategy
  - Internal processes
  - Training & advise
- Project level:
  - Workshops
  - User research
  - Impact assessment & audits

The knowledge & skills

- Chameleon / Translator
- **General skills:** critical, reflective, strategic, management, communication, facilitation
- **Technical:** understand the technology, development process
- **Ethical:** understand problems, theories, know tools & methods
- **Legal:** understand relevant regulation
- **Societal:** know participatory & conversation techniques

DE KENNIS

de technologie die centraal staat

technologische ontwikkelingsproces

ethische problematiek en theorie

ethische codes, tools en methoden

relevante regelgeving zoals AVG

kritisch en reflectief

globaal en procesmatig denken

project- en people management

communicatief en bemiddelend

vertrouwd met impact assessments

faciliteren trainingen en workshops

participatie-technieken en gebruikersonderzoek

& VAARDIGHEDEN

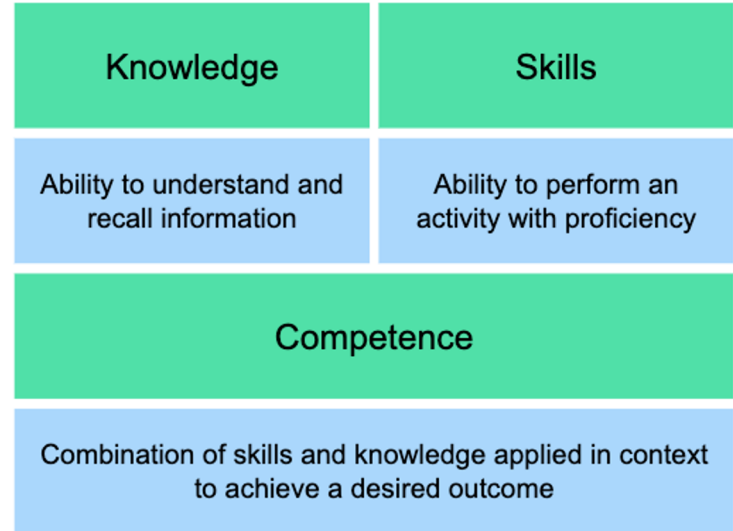
Can one person do that?

- You don't have to create a Digital Ethicist function now immediately
- Culture shift needed
- Everyone should be aware and improve their digital (ethics) skills
- Enter: the idea for a **competency model**

Why a competency model?

- What knowledge, skills and competences do employees need to have in order to develop or use data-driven systems in a responsible and correct way?
- Technical skills and knowledge, but focus on **social, ethical and legal** skills and knowledge.

**JUST BECAUSE YOU
CAN**

**DOESN'T MEAN YOU
SHOULD**

For who and why?

- Target group: HR professionals
- Application possibilities:
  - **recruitment & evaluation** of (new) employees: every job becomes a little more socially, legally and ethically skilled
  - **(re)orientation** of current employees towards further education and training

Sneak peak

1. Business analyst
2. DPO
3. Compliance officer
4. In-house counsel
5. Interaction designer
6. Sustainability manager
7. Data scientist
8. Project manager
9. Product owner
10. Procurement manager

Een DPO ziet erop toe dat persoonsgegevens op een correcte wijze worden verwerkt en bewaard, met inachtneming van de regels rond de AVG. Een DPO informeert en adviseert, en functioneert daarnaast als aanspreekpunt, maar neemt zelf geen uitvoerende beslissingen.

Algemene competenties	basis	gevoerde
<ul style="list-style-type: none"> Ik ben in staat in projecten die betrekking hebben op data en AI in een interdisciplinair teamverband samen te werken. Ik weet wat je wel en niet met AI kan doen. Ik heb inzicht in verschillende types AI-technologieën: hun verschillen en hoe ze met elkaar in interactie kunnen gaan. Ik kan kritisch reflecteren over de impact van nieuwe technologie op de ethische, juridische en maatschappelijke domeinen. Ik begrijp het belang van data voor AI-toepassingen. 	x	x
Ethische competenties <ul style="list-style-type: none"> Ik ken de belangrijkste ethische stromingen en denkkaders rond technologie. Ik ben bekend met verschillende visies die van belang zijn bij ethische dilemma's van (supra-)nationale overheden. Ik ken de ethische vereisten voor AI die de High-Level Expert Group (HLEG) heeft geformuleerd, en weet wat ze inhouden. Ik ken de belangrijkste waarden die in richtlijnen en charters over AI naar voor komen. Ik ken het verschil tussen ethiek en recht. 	x	x
Juridische competenties <ul style="list-style-type: none"> Ik ben op de hoogte van de belangrijkste relevante nationale en internationale actoren, instellingen en organisaties die bevoegd zijn voor data- en AI-toepassingen. Ik kan in concrete gevallen de relevante bevoegde autoriteiten identificeren. Ik weet welke AI-technologieën kunnen ondersteunen bij de juridische praktijk (vb. blockchain-technologie in notariële praktijk). Ik ben op de hoogte van relevant juridisch onderzoek met betrekking tot data- en AI-toepassingen. Ik beseft dat recht slechts één mogelijkheid van gedragsregulering is naast ethiek, technologie, marktmechanismen... Ik ben op de hoogte van de juridische equivalenten van algemene ethische kwesties bij data- en AI-toepassingen. Ik kan samen met mensen met een andere professionele achtergrond naar een juridische correcte en praktisch haalbare oplossing werken. Ik begrijp waar ik door middel van juridisch advies een meerwaarde kan creëren in concrete data- en AI-projecten. Ik heb zelf of ken iemand in mijn organisatie die een juridische basisopleiding heeft voltooid aan een onderwijsinstelling of met gelijkwaardige praktijkervaring. Ik ken de belangrijkste nationale en internationale off- en online juridische databanken en kan hier vlot mijn weg in vinden. Ik kan ethische vraagstukken omtrent data- en AI-oplossingen identificeren en oplossen a.d.h.v. de bestaande regelgeving. Ik ben op de hoogte van de spanningsvelden tussen technologieën en bestaande regelgevende kaders (waaronder persoonsgegevensbescherming, consumentenbescherming, aansprakelijkheidsrecht, contractuele sfeer, intellectuele eigendom, cybersecurity, mensenrechten, arbeidsrecht, verzekeringen en fiscaal recht). Ik ben juridisch creatief en kan innovatieve out-of-the-box oplossingen verzinnen. Ik kan mij inleven in mensen met een andere professionele achtergrond en kan juridische problemen en uitdagingen op een begrijpelijke manier aan hen uitleggen. 	x	x
Maatschappelijke competenties <ul style="list-style-type: none"> Ik begrijp dat een AI-algoritme een maatschappelijke visies weerspiegelt en daarom geen eenmalig project is, maar mee moet evolueren met de maatschappij (normen en waarden, technologische evoluties...). Ik beseft dat AI een succes kan zijn in de reële wereld als door de ontwikkelings- en gebruikerszijde goed wordt ontvangen. Ik begrijp dat een AI-systeem niet de enige oplossing is om een maatschappelijk probleem op te lossen. Ik begrijp dat de data waarmee je een algoritme traint ervoor kan zorgen dat er een vooroordeel wordt versterkt. Ik weet welke tools ik kan gebruiken om bias tegen te gaan. Ik weet hoe ik de accuraatheid van de data kan nagaan. Ik begrijp dat een AI-algoritme regelmatig moet geëvalueerd worden op accuraatheid en de kwaliteit van de data die wordt gebruikt. Ik beseft dat AI, net zoals een andere technologie, kan misbruikt worden. Ik weet hoe ik een AI-systeem kan testen op veiligheid. Ik ken de kenmerken van een goed databeheer en goede data-infrastructuur. Ik begrijp dat het gebruik van AI binnen een project risico's met zich meebrengt. 	x	x

“

I know the diverse types of AI technologies: their differences and how they can interact with each other.

”

“

I acknowledge that an AI algorithm reflects a societal vision and can therefore not be a one-off project. It must evolve with society (norms and values, technological developments, ...).

”

“

I can identify and resolve ethical issues related to data and AI solutions using existing regulations.

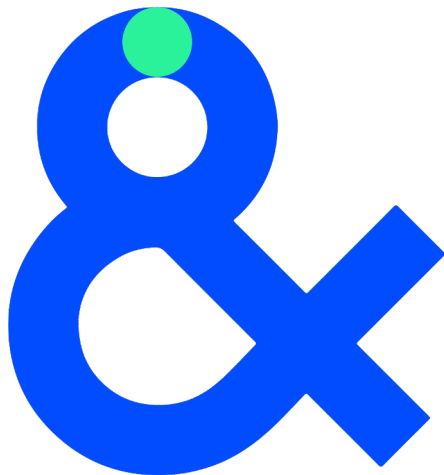
”

“

I can translate an ethical vision into specific tasks and roles in the workplace.

”

- Translation of competences into a **self-assessment** for current and new employees where they need to assess their level of expertise on the competencies.
- HR professional can decide which competences need to be asked in the self-assessment, and which competences are less important for the company's vision.
- Result of the self-assessment will serve as a base for a recruitment or (re)orientation conversation between the HR professional and the current/new employee.

www.data-en-maatschappij.ai
info@data-en-maatschappij.ai

